Master the Mishnah
שנן את המשנה

המשנה עם מפרשים, מסודרים ומנוקדים

The Mishnah with Commentaries, Vowelized and Organized

לעילוי נשמת
שלום בן משה

כלים
פרק ב׳

א **כְּלֵי עֵץ וּכְלֵי עוֹר וּכְלֵי עֶצֶם וּכְלֵי זְכוּכִית, פְּשׁוּטֵיהֶן טְהוֹרִים, וּמְקַבְּלֵיהֶן טְמֵאִים.**

כְּלֵי עֵץ כְּלֵי עוֹר כְּלֵי עֶצֶם - בְּפָרָשַׁת מַטּוֹת כְּתִיב (במדבר ל״א כ) ״וְכָל בֶּגֶד וְכָל כְּלִי עוֹר וְכָל מַעֲשֵׂה עִזִּים וְכָל כְּלִי עֵץ תִּתְחַטָּאוּ״, וּמְרַבִּינָן מִ״וְכָל מַעֲשֵׂה עִזִּים״ לְרַבּוֹת דָּבָר הַבָּא מִן הָעִזִּים – מִן הַקְּרָנַיִם וּמִן הַטְּלָפַיִם, דְּהַיְינוּ כְּלֵי עֶצֶם, וְאִתַּקֵּשׁ לְכְלֵי עוֹר וּכְלֵי עֵץ. וּבְפָרָשַׁת שְׁמִינִי אִתַּקּוּשׁ כְּלֵי עוֹר וּכְלֵי עֵץ לְשַׁק, דִּכְתִיב: ״מִכָּל כְּלִי עֵץ אוֹ בֶּגֶד אוֹ עוֹר אוֹ שָׂק״. הֵילְכָךְ פְּשׁוּטֵיהֶן טְהוֹרִים, דְּבָעִינַן דּוּמְיָא דְּשַׂק דְּמִטַּלְטֵל מָלֵא וְרֵיקָן.

וּכְלֵי חֶרֶס, אַף עַל גַּב דִּפְשׁוּטֵיהֶן טְהוֹרִים, לֹא מָצִי לְמִתְנֵי בַּהֲדֵי הַנָּךְ, מִשּׁוּם דְּכָל הַנֵּי טְהוֹרִים כְּשֶׁאֵין לָהֶם בֵּית קִיבּוּל, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָהֶן תּוֹךְ, כְּגוֹן חָבִית שֶׁל עֵץ שֶׁאֵין לָהּ שׁוּלַיִם וּמְפוּלֶּשֶׁת מֵעֵבֶר אֶל עֵבֶר, טְהוֹרָה, וּבִכְלֵי חֶרֶס כְּהַאי גַּוְונָא טְמֵא, מִשּׁוּם דִּבְתוֹכוֹ תָּלָה רַחֲמָנָא, וַהֲרֵי יֵשׁ לוֹ תּוֹךְ, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ בֵּית קִיבּוּל.

וּפְשׁוּטֵיהֶן טְהוֹרִים דְּתָנַן הָכָא, הַיְינוּ מִדְּאוֹרַיְתָא, אֲבָל חֲכָמִים גָּזְרוּ טוּמְאָה עַל פְּשׁוּטֵי כְּלֵי עֵץ וְעוֹר וַעֲצֶם, כִּדְמוּכָח בַּגְּמָרָא בָּבָא בַּתְרָא דַּף ס״ו. וּמִדְּאוֹרַיְתָא נַמִּי אֵינָן טְהוֹרִים אֶלָּא מִטּוּמְאַת מֵת אוֹ טוּמְאַת שֶׁרֶץ, אֲבָל טְמֵאִים טוּמְאַת מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב אִם הֵן רְאוּיִין לְמִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב.

וּכְלֵי זְכוּכִית - רַבָּנָן גָּזְרוּ עֲלֵיהֶן טוּמְאָה, הוֹאִיל וּתְחִילַת בְּרִיָּתָן מִן הַחוֹל הָווּ כִּכְלֵי חֶרֶס, וַחֲמִירֵי מִכְּלֵי חֶרֶס שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה מִגַּבּוֹ, וּכְלֵי זְכוּכִית מִיטַּמְּאִין מִגַּבָּן הוֹאִיל וְנִרְאֶה תּוֹכָן כְּבָרָן. וּפְשׁוּטֵיהֶן שֶׁל כְּלֵי זְכוּכִית טְהוֹרִים אֲפִילּוּ מִדְּרַבָּנָן, דַּעֲבָדוּ רַבָּנָן הֶכֵּירָא כִּי הֵיכִי דְּלֹא לִשְׁרוֹף עֲלֵיהוּ תְּרוּמָה וְקָדָשִׁים.

נִשְׁבְּרוּ, טָהֲרוּ. חָזַר וְעָשָׂה מֵהֶם כֵּלִים, מְקַבְּלִין טוּמְאָה מִכָּאן וּלְהַבָּא.

מְקַבְּלִין טוּמְאָה מִכָּאן וּלְהַבָּא - אֲבָל לֹא חָזְרוּ לְטוּמְאָתָן יְשָׁנָה, דְּלֹא גָּזְרוּ רַבָּנָן שֶׁאִם עָשָׂה מֵהֶם כֵּלִים חָזְרוּ לְטוּמְאָתָן יְשָׁנָה אֶלָּא בִּכְלֵי מַתָּכוֹת בִּלְבַד.

כְּלֵי חֶרֶס וּכְלֵי נֶתֶר, טוּמְאָתָן שָׁוָה – מִיטַּמְּאִין וּמְטַמְּאִין בָּאֲוִיר, וּמִיטַּמְּאִין מֵאֲחוֹרֵיהֶן.

כְּלֵי נֶתֶר - כֵּלִים הָעֲשׂוּיִין מֵאֲדָמָה שֶׁחוֹפְרִים מִמְּנָה צָרִיךְ, אלומ״י בְּלַעַז.

מִיטַּמְּאִין וּמְטַמְּאִין בָּאֲוִיר - אִם נִתְלֵית טוּמְאָה בָּאֲוִיר הַכֵּלִי, נִטְמָא הַכֵּלִי. חָזַר וְתָלָה אֳכָלִים בָּאֲוִירָן, מְטַמְּאִין אֶת הָאֳכָלִים אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נָגְעוּ, דִּכְתִיב (ויקרא י״א לג) ״כָּל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא״. וַאֲפִילּוּ מָלֵא חַרְדָּל, שֶׁאֵינוֹ נוֹגֵעַ בְּדָפְנוֹת הַכֵּלִי.

וּמִיטַּמְּאִין מֵאֲחוֹרֵיהֶן - כֵּלִים שֶׁחָקַק בֵּית מוֹשָׁבָם מִבַּחוּץ כְּדֶרֶךְ שֶׁעוֹשִׂים לְכוֹסוֹת שֶׁל כֶּסֶף, וּפְעָמִים כּוֹפִין אוֹתָן עַל פִּיהֶן וּמִשְׁתַּמְּשִׁין בְּבֵית קִיבּוּל שֶׁבַּאֲחוֹרֵיהֶן. אִם נָגְעָה טוּמְאָה בְּאוֹתוֹ בֵּית קִיבּוּל, נִטְמָא הַכֵּלִי חֶרֶס. וּמִדְּלֹא עַרְבִינְהוּ וְתַנְּינְהוּ – ״מִיטַּמְּאִין וּמְטַמְּאִין מֵאֲוִירֵיהֶן וַאֲחוֹרֵיהֶן״ – שְׁמַע מִינָּהּ דְּאֵין מִיטַּמֵּא מֵאֲוִיר אֲחוֹרָיו, דְּלֹא חָשִׁיב תּוֹךְ שֶׁל אֲחוֹרָיו תּוֹךְ גָּמוּר דְּאוֹרַיְתָא לְיטַמֵּא מֵאֲוִירוֹ, אֲבָל מִיטַּמֵּא אִם נָגְעָה טוּמְאָה בְּאוֹתוֹ חֻקָּק שֶׁל אֲחוֹרָיו.

וְאֵינָן מִיטַּמְּאִין מִגַּבֵּיהֶן, וּשְׁבִירָתָן הִיא טָהֳרָתָן.

וְאֵין מִיטַּמְּאִין מִגַּבֵּיהֶן - דִּכְתִיב (ויקרא י״א לג)

כלים
פרק ב׳

© gilyoneishabbos.com
© knowthetorahbyheart.com
לקבל באמייל
knowthetorahbyheart@gmail.com

״וּכְלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ״ – מִתּוֹכוֹ הוּא מִיטַּמֵּא, וְאֵינוֹ מִיטַּמֵּא מִגַּבּוֹ. וּשְׁאָר כָּל הַכֵּלִים חוּץ מִכְּלֵי חֶרֶס וּכְלֵי נֶתֶר אֵין מִיטַּמְּאִין מֵאֲוִירָן עַד שֶׁתִּגַּע הַטּוּמְאָה בְּעַצְמוֹ שֶׁל כְּלִי, וּכְשֶׁנָּגְעָה הַטּוּמְאָה בְּעַצְמוֹ שֶׁל כְּלִי, בֵּין מִגַּבּוֹ בֵּין מִתּוֹכוֹ, טָמֵא. וְהֵיינוּ דִּתְנַן בְּפֶרֶק קַמָּא דְּחוּלִּין: ״הַטָּהוֹר בִּכְלֵי חֶרֶס טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים, הַטָּהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים טָמֵא בִּכְלֵי חֶרֶס״.

וּשְׁבִירָתָן הִיא טָהֳרָתָן - וְכוּלְּהוּ כֵּלִים נַמִּי שְׁבִירָתָן הִיא טָהֳרָתָן, אֶלָּא כְּלֵי חֶרֶס וּכְלֵי נֶתֶר שְׁבִירָתָן בִּלְבַד מְטַהֲרָתָן, שֶׁאֵין לָהֶם טָהֳרָה בִּטְבִילָה אֶלָּא בִּשְׁבִירָה בִּלְבַד.

ב **הַדַּקִּין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס, וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן, וְדָפְנוֹתֵיהֶן יוֹשְׁבִין שֶׁלֹּא מְסוּמָּכִין – שִׁיעוּרָן כְּדֵי סִיכַת קָטָן, עַד לוֹג.**

הַדַּקִּין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס - כְּלֵי חֶרֶס הַדַּקִּין וּקְטַנִּים, בֵּין שֶׁהֵן עַצְמָן אֵינָן מַחֲזִיקִין אֶלָּא כְּדֵי סִיכַת קָטָן, בֵּין שֶׁנִּשְׁבְּרוּ וְנִשְׁאֲרוּ קַרְקְרוֹתֵיהֶן – פֵּירוּשׁ: כְּמוֹ קַרְקְעוֹתֵיהֶן, דְּהַיְינוּ שׁוּלַיִים שֶׁכְּלַפֵּי הַקַּרְקַע, אוֹ נִשְׁאֲרוּ דָּפְנוֹתֵיהֶן וְיכוֹלִים לְבַדָּן לֵישֵׁב בְּלֹא סְמִיכָה, עֲדַיִין כֵּלִים הֵן, וְאִם מַחֲזִיקִין שֶׁמֶן כְּדֵי סִיכַת קָטָן, כְּלוֹמַר: כְּדֵי סִיכַת אֶצְבַּע קְטַנָּה שֶׁל קָטָן בֶּן יוֹמוֹ, טְמֵאִין. וְהָכִי מְפוֹרָשׁ בְּמַסֶּכֶת שַׁבָּת: סִיכַת קָטָן – אֵבֶר קָטָן שֶׁל קָטָן בֶּן יוֹמוֹ.

עַד לוֹג - שִׁיעוּר זֶה שֶׁל סִיכַת קָטָן, לִשְׁבְּרֵי כְּלִי שֶׁלֹּא הָיָה מִתְּחִלָּתוֹ אֶלָּא לוֹג. דְּאִם הָיָה תְּחִלָּתוֹ יוֹתֵר מִלּוֹג, בָּעִינַן שִׁיעוּר גָּדוֹל לִשְׁבָרָיו יוֹתֵר מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן.

מִלּוֹג וְעַד סָאָה, בְּרְבִיעִית. מִסְּאָה וְעַד סָאתַיִם, בַּחֲצִי לוֹג. מִסָּאתַיִם וְעַד שָׁלֹשׁ וְעַד חֲמֵשׁ סְאִין, בְּלוֹג – דִּבְרֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל.

מִלּוֹג וְעַד סָאָה - כְּלִי שֶׁהָיָה מִתְּחִלָּתוֹ מַחֲזִיק מִלּוֹג וְיוֹתֵר מִלּוֹג עַד סָאָה, שִׁיעוּר שְׁבָרָיו בִּרְבִיעִית הַלּוֹג. וּלְיָתֵר מִסְּאָה עַד סָאתַיִם, שִׁיעוּר שְׁבָרָיו בַּחֲצִי לוֹג. וְכֵן כּוּלָּם.

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֲנִי אֵינִי נוֹתֵן בָּהֶן מִדָּה, אֶלָּא הַדַּקִּין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס, וְקַרְקְרוֹתֵיהֶן, וְדָפְנוֹתֵיהֶן יוֹשְׁבִין שֶׁלֹּא מְסוּמָּכִין – שִׁיעוּרָן

מִכְּדֵי סִיכַת קָטָן, וְעַד קְדֵירוֹת הַדַּקּוֹת. מֵהַקְּדֵירוֹת הַדַּקּוֹת וְעַד חֲבִיּוֹת לוּדִיּוֹת, בְּרְבִיעִית. מִלּוּדִיּוֹת וְעַד לַחְמִיּוֹת, בַּחֲצִי לוֹג. מִלַּחְמִיּוֹת וְעַד חֲצָבִים גְּדוֹלִים, בְּלוֹג.

אֲנִי אֵינִי נוֹתֵן בָּהֶם מִדָּה - לְפִי גוֹדֶל הַכְּלִי וְקָטְנוֹ, אֶלָּא לְפִי הַמְּקוֹמוֹת שֶׁרְגִילִין לַעֲשׂוֹתָן, וּלְפִי צוּרַת הַכֵּלִים.

אֶלָּא הַדַּקִּין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס וְגוֹ׳ - שֶׁאֵין לָהֶם צוּרַת קְדֵירוֹת וְהֵם קְטַנִּים בְּיוֹתֵר, שִׁיעוּר שְׁבָרֵיהֶן כְּדֵי סִיכַת קָטָן. וּמִשֶּׁהִגִּיעוּ לִהְיוֹת כְּתַבְנִית קְדֵירוֹת קְטַנּוֹת, שִׁיעוּרָן בְּרְבִיעִית.

חֲבִיּוֹת לוּדִיּוֹת - חֲבִיּוֹת שֶׁנַּעֲשׂוֹת בְּלוּד.

לַחְמִיּוֹת - שֶׁנַּעֲשׂוֹת בְּבֵית לֶחֶם, וְהֵן גְּדוֹלוֹת מֵאוֹתָן שֶׁנַּעֲשׂוֹת בְּלוּד.

רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי אוֹמֵר: חֲצָבִים גְּדוֹלִים, שִׁיעוּרָן בִּשְׁנֵי לוּגִין. הַפַּכִּים הַגְּלִילִים וְהֶחֲבִיּוֹנוֹת, שִׁיעוּר קַרְקְרוֹתֵיהֶן כָּל שֶׁהֵן, וְאֵין לָהֶם דְּפָנוֹת.

חֲצָבִים גְּדוֹלִים - כַּדּוֹת גְּדוֹלוֹת כָּל מַה שֶּׁאֶפְשָׁר.

הַפַּכִּין הַגְּלִילִים - שֶׁנַּעֲשִׂים בְּאֶרֶץ הַגָּלִיל.

וְהֶחֲבִיּוֹנוֹת - חֲבִיּוֹת קְטַנּוֹת, וְהַיְינוּ דַּקִּין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס.

וְאֵין לָהֶן דְּפָנוֹת - דְּדַוְקָא הַשּׁוּלַיִים טְמֵאוֹת אִם נִשְׁאַר בָּהֶן כְּדֵי סִיכַת קָטָן, אֲבָל הַדְּפָנוֹת טְהוֹרוֹת.

וְהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא.

ג **הַטְּהוֹרִין שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס:**

הַטְּהוֹרִים שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס - פְּשׁוּטֵי כְּלֵי חֶרֶס שֶׁהֵן טְהוֹרִים, דִּכְתִיב בָּהוּ (ויקרא י״א לג) ״אֲשֶׁר יִפֹּל מֵהֶם אֶל תּוֹכוֹ״ – אֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹךְ טָמֵא, אֶת שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ טָהוֹר.

טַבְלָה שֶׁאֵין לָהּ לִיזְבֵּז.

טַבְלָה שֶׁאֵין לָהּ לִיזְבֵּז - לוּחַ חָלָק שֶׁאֵין לוֹ שָׂפָה סָבִיב.

וּמַחְתָּה פְּרוּצָה.

וּמַחְתָּה - שֶׁחוֹתִים בָּהּ גֶּחָלִים.

פְּרוּצָה - שֶׁאֵין לָהּ דְּפָנוֹת.

וְאַבּוּב שֶׁל קַלָּאִין.

וְאַבּוּב שֶׁל קַלָּאִים - כְּלִי חֶרֶס שֶׁקּוֹלִים בּוֹ קְטָנִיּוֹת עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ. וּפְשׁוּט הוּא, בְּלֹא בֵּית קִיבּוּל. וּמְנוּקָב כְּכֻבָּרָה בְּשׁוּלָיו, כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הָאוּר שׁוֹלֶטֶת בּוֹ.

קַלָּאִים - כְּמוֹ (ויקרא ב׳ יד) ״קָלוּי בָּאֵשׁ״.

וְסִילוֹנוֹת – אַף עַל פִּי כְּפוּפִין, אַף עַל פִּי מְקַבְּלִין.

וְסִילוֹנוֹת - מַרְזֵבוֹת.

אַף עַל פִּי כְּפוּפִין - אַף עַל פִּי שֶׁכְּפוּפִין מִשְּׁנֵי צְדֵדֵיהֶן. וְהוּא שֶׁלֹּא חָקַק בָּהֶן בֵּית קִיבּוּל צְרוֹרוֹת.

וְכַבְכָּב שֶׁעָשָׂאוֹ לְסַל הַפַּת.

וְכַבְכָּב - כְּלִי שֶׁמְּכַסִּים בּוֹ סַלִּים שֶׁל פַּת. וְיֵשׁ גּוֹרְסִין כַּפְכָּף, שֶׁכּוֹפִין אוֹתוֹ עַל גַּבֵּי הַסַּל. וַאֲפִילּוּ יֵשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל, טָהוֹר, שֶׁכָּל הַמְּשַׁמֵּשׁ כְּפוּי בִּכְלֵי חֶרֶס, טָהוֹר.

וּטְפֵי שֶׁהִתְקִינוֹ לָעֲנָבִים.

וּטְפֵי - הוּא כְּלִי חֶרֶס שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל וּמְקַבֵּל טוּמְאָה, דְּהָכִי מוֹכַח לְקַמָּן בְּאֵידָךְ פִּירְקָא. וְהַאי דְּטָהוֹר הָכָא, מִשּׁוּם דְּהִתְקִינוֹ לַעֲנָבִים וְעָשָׂה בּוֹ שִׁנּוּי, מוֹכִיחַ דִּלְכַסּוֹת בּוֹ עֲנָבִים קָא בָּעֵי לֵיהּ, וְלֹא נַעֲשָׂה לְקַבָּלָה.

וְחָבִית שֶׁל שַׁיָּטִין.

וְחָבִית שֶׁל שַׁיָּטִין - כְּמִין חָבִית חֲלוּלָה, וּסְתוּמָה הִיא וְאֵין לָהּ פֶּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא תְּהֵא נִשְׁקַעַת בַּמַּיִם, וְנִשְׁעָנִים עָלֶיהָ וּלְמֵדִין לָשׁוּט בָּהּ. וְאַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לָהּ בֵּית קִיבּוּל, אֵינָהּ עֲשׂוּיָה לְקַבָּלָה, וְכָל שֶׁאֵינוֹ עָשׂוּי לְקַבָּלָה, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל, אֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה.

וְחָבִית דְּפוּנָה בְּשׁוּלֵי הַמַּחַץ.

וְחָבִית דְּפוּנָה בְּשׁוּלֵי הַמַּחַץ - מַחַץ הוּא כְּלִי גָּדוֹל שֶׁל חֶרֶס, וּכְעֵין חָבִית עָשׂוּי לוֹ בְּשׁוּלָיו שֶׁאָדָם מֵשִׂים יָדוֹ לְתוֹכָהּ כְּשֶׁרוֹצֶה לְהַגְבִּיהַּ הַמַּחַץ. וּלְפִי שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית חָבִית זוֹ לְקַבָּלָה, אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת טוּמְאָה.

דְּפוּנָה - טְמוּנָה.

וְהַמִּיטָּה, וְהַכִּסֵּא, וְהַסַּפְסָל, וְהַשּׁוּלְחָן.

וְהַמִּיטָּה וְהַכִּסֵּא וְהַסַּפְסָל וְהַשּׁוּלְחָן - כָּל אֵלּוּ אֵין עֲשׂוּיִין לְקַבָּלָה.

וְהַסְּפִינָה, וְהַמְּנוֹרָה שֶׁל חֶרֶס – הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִים.

וְהַסְּפִינָה - אַף עַל פִּי שֶׁעֲשׂוּיָה לְקַבָּלָה, וַאֲפִילּוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס, טְהוֹרָה. וּבְמַסֶּכֶת שַׁבָּת יַלְפִינַן לָהּ דִּכְתִיב (משלי ל׳ יט) ״דֶּרֶךְ אֳנִיָּה בְּלֶב יָם״, וּפְשִׁיטָא דְּאֳנִיָּה בַּיָּם הִיא! אֶלָּא לוֹמַר לְךָ: מַה יָּם טָהוֹר, אַף אֳנִיָּה טְהוֹרָה.

זֶה הַכְּלָל: כֹּל שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ בִּכְלֵי חֶרֶס, אֵין לוֹ אֲחוֹרַיִם.

כֹּל שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ בִּכְלֵי חֶרֶס אֵין לוֹ אֲחוֹרַיִם - חֲכָמִים גָּזְרוּ עַל מַשְׁקִין טְמֵאִין שֶׁיִּטַּמְּאוּ כֵּלִים, וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא נִטְמְאוּ הַמַּשְׁקִין אֶלָּא מֻחֶמֶת שֶׁרֶץ, דְּהַשְׁתָּא הֵן רִאשׁוֹן לְטוּמְאָה, מְטַמְּאִים כֵּלִים מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים, וְאִם נָגְעוּ בָּאֲחוֹרֵי הַכְּלִי, נִטְמְאוּ אֲחוֹרָיו וְלֹא נִטְמָא תּוֹכוֹ.

וְהַשְׁתָּא קָא מַשְׁמַע לָן דְּאֵין טוּמְאַת אֲחוֹרַיִם נוֹהֶגֶת אֶלָּא בִּכְלֵי חֶרֶס שֶׁיֵּשׁ לוֹ תּוֹךְ. אֲבָל כָּל שֶׁאֵין לוֹ תּוֹךְ אֵין לוֹ טוּמְאַת אֲחוֹרַיִם, וְאִם נָגְעוּ מַשְׁקִין טְמֵאִים מֵאֲחוֹרָיו, לֹא נִטְמְאוּ אֲחוֹרֵי הַכְּלִי.

ד **פֶּנֶס שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בֵּית קִיבּוּל שָׁמֵן, טָמֵא. וְשֶׁאֵין בּוֹ, טָהוֹר.**

פֶּנֶס - כְּמִין עֲשָׁשִׁית שֶׁל חֶרֶס, עֲשׂוּיָה נְקָבִים בְּדָפְנוֹתֶיהָ שֶׁמֵּהֶן הָאוֹרָה יוֹצֵאת, וּמַנִּיחִים הַנֵּר בְּתוֹכָהּ שֶׁלֹּא יְכַבֶּנָּה הָרוּחַ.

וְשֶׁאֵין לוֹ - בֵּית קִיבּוּל שֶׁמֶן, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּית קִיבּוּל נֵר.

טָהוֹר - שֶׁבֵּית קִיבּוּל נֵר אֵין לוֹ תּוֹךְ, אֶלָּא הַנֵּר מוּנָּח עָלָיו.

מְגוּפַּת הַיּוֹצְרִין שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ בָּהּ, טְהוֹרָה. וְשֶׁהוּא גּוֹמֵר בָּהּ, טְמֵאָה.

מְגוּפַּת הַיּוֹצְרִים - כְּעֵין אָבְנַיִם שֶׁל חֶרֶס, שֶׁהַיּוֹצְרִים עוֹשִׂים הַכֵּלִים עֲלֵיהֶן.

אֶת שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ בָּהּ - כְּלוֹמַר: הַמְּגוּפָּה שֶׁהַיּוֹצֵר מַשְׁלִיךְ עָלֶיהָ הַטִּיט, וּמְפַתֵּחַ עָלֶיהָ בְּיָדָיו צוּרַת הַכְּלִי.

טְהוֹרָה - לְפִי שֶׁאֵין לָהּ שָׂפָה סָבִיב, וְאֵין כָּאן תּוֹךְ.

וְשֶׁהוּא גוֹמֵר בָּהּ - וְהַמְּגוּפָּה שֶׁמַּעֲמִיד עָלֶיהָ הַכְּלִי לְאַחַר שֶׁנִּגְמְרָה צוּרָתוֹ יֵשׁ לוֹ תּוֹךְ, וּלְכָךְ הִיא טְמֵאָה.

וְרַבּוֹתַי פֵּירְשׁוּ: שֶׁיֵּשׁ כְּלִי לְיוֹצְרִים שֶׁנִּקְרָא מְגוּפָּה, וְיֵשׁ מֵהֶן שֶׁפִּתְחֵיהֶן צַר וְיֵשׁ שֶׁפִּתְחֵיהֶן רָחָב.

אֶת שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ בָּהּ - כְּלוֹמַר: שֶׁעָתִיד לְהַרְחִיב פִּתְחָהּ.

טְהוֹרָה - שֶׁעֲדַיִן לֹא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, וְהַוָּיָא כִּגְלָמֵי כְּלֵי חֶרֶס.

וְשֶׁהוּא גוֹמֵר בָּהּ - שֶׁמַּנִּיחָהּ כָּךְ בְּפֶתַח צַר, טְמֵאָה.

וּמַתְנִיתִין רַבִּי מֵאִיר הִיא, דְּאָמַר כְּלֵי חֶרֶס מֵאֵימָתַי מְקַבְּלִים טוּמְאָה? מִשָּׁעָה שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּן. וְלֹא כְּרַבָּנָן, דְּאָמְרֵי מִשְּׁיְצָרְפוּ בַּכִּבְשָׁן.

וּפֵירוּשׁ רִאשׁוֹן נִרְאֶה לִי עִיקָּר.

מַשְׁפֵּךְ שֶׁל בַּעֲלֵי בָּתִּים, טָהוֹר. וְשֶׁל רוֹכְלִין, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא שֶׁל מִדָּה – דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַטֶּהוּ עַל צִדּוֹ וּמֵרִיחַ בּוֹ לַלּוֹקֵחַ.

מַשְׁפֵּךְ - כְּלִי שֶׁנּוֹתְנִין עַל פִּי חָבִית אוֹ עַל פִּי הַנּוֹד כְּשֶׁרוֹצִין לְמַלְאוֹתוֹ יַיִן אוֹ שֶׁמֶן.

וְשֶׁל רוֹכְלִין - שֶׁהוּא קָטָן, וְעָשׂוּי לְהַכְנִיס שֶׁמֶן לְפַכִּין קְטַנִּים, וּמַחֲזִיק לוֹג אוֹ שְׁנֵי לוּגִּים. וְהָרוֹכֵל מֵנִיחַ אֶצְבָּעוֹ מִתַּחְתָּיו כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב וּמוֹדֵד בּוֹ שֶׁמֶן, וּמְסִיר אֶצְבָּעוֹ וְהַשֶּׁמֶן יוֹרֵד לְכֵלָיו שֶׁל לוֹקֵחַ, וְעָשׂוּי לְקַבָּלָה הוּא וּמְקַבֵּל טוּמְאָה.

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַטֶּהוּ עַל צִדּוֹ - כְּלוֹמַר: אַפִּילּוּ אֵינוֹ שֶׁל מִדָּה, מַשְׁפֵּךְ שֶׁל רוֹכְלִים לְעוֹלָם מְיוּטָּמָא, מִפְּנֵי שֶׁמַּטֶּהוּ עַל צִדּוֹ לְקַבֵּל בּוֹ מְעַט כְּדֵי שֶׁיָּרִיחַ בּוֹ הַלּוֹקֵחַ, וְנִמְצָא עָשׂוּי לְקַבָּלָה. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי עֲקִיבָא.

ה **כְּסוּי כַּדֵּי יַיִן וְכַדֵּי שֶׁמֶן, וְכִסּוּי חָבִיּוֹת נְיָרוֹת, טְהוֹרִין. וְאִם הִתְקִינוֹ לְתַשְׁמִישׁ, טְמֵאִים.**

כְּסוּי כַּדֵּי יַיִן וְכוּ׳ - וְכָל הַמְשַׁמֵּשׁ כְּסוּי בִּכְלֵי חֶרֶס, טָהוֹר, דְּתוֹכוֹ כְּתִיב, וְהַאי לָאו תּוֹךְ דִּידֵיהּ הוּא.

וְכִסּוּי חָבִיּוֹת נְיָרִיּוֹת - עַל שֵׁם מְקוֹמָן. וְלִרְבוּתָא נַקְטִינְהוּ, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה לְכִסּוּי חָבִיּוֹת שֶׁלָּהֶן בֵּית קִיבּוּל. וְאִית דְּגָרְסֵי וְהַנְּיָרוֹת, כְּלוֹמַר: הַנְּיָרוֹת שֶׁמְּכַסִּים בָּהֶן פִּי הַצְּלוֹחִית.

כְּסוּי הַלַּפָּס – בִּזְמַן שֶׁהוּא נָקוּב וְיֵשׁ לוֹ חִידּוּד, טָהוֹר. אִם אֵינוֹ נָקוּב וְאֵין לוֹ חִידּוּד, טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְסַנֶּנֶת לְתוֹכוֹ אֶת הַיַּיִן. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר: מִפְּנֵי שֶׁהִיא הוֹפֶכֶת עָלָיו אֶת הָרוּנְקִי.

הַלַּפָּס - כְּמוֹ אִלְפָּס, מַחֲבַת גְּדוֹלָה שֶׁמְּבַשְּׁלִים בָּהּ בָּשָׂר וְיָרָק, וְעוֹשִׂים לָהּ כְּסוּי שֶׁל חֶרֶס. וּכְשֶׁהוּא נָקוּב אֵינוֹ רָאוּי לְכְלוּם, וַאֲפִלּוּ אֵינוֹ נָקוּב וְיֵשׁ לוֹ חִידּוּד אֵין יָכוֹל לֵישֵׁב מִפְּנֵי הַחִידּוּד. אֲבָל כְּשֶׁאֵינוֹ נָקוּב וְאַף אֵין לוֹ חִידּוּד, טָמֵא, שֶׁרָאוּי לְהָפְכוֹ וּלְהוֹשִׁיבוֹ, וְאִשָּׁה נוֹתֶנֶת בְּתוֹכוֹ יָרָק לְסַנְּנוֹ, לְהַמְצוֹת מִמֶּנּוּ הַמַּיִם.

הָרוּנְקִי - הַיְרָקוֹת לְאַחַר שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ וּדְבוּקִים זֶה בָּזֶה וְנַעֲשִׂים גּוּף אֶחָד, נִקְרָאִים רוּנְקִי, וְהִיא מִילָּה יְוָנִית.

ו **גִּיסְטְרָא שֶׁנִּמְצֵאת בַּכִּבְשָׁן, עַד שֶׁלֹּא נִגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, טְהוֹרָה, מִשֶּׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ, טְמֵאָה.**

גִּיסְטְרָא - שֶׁבֶר כְּלִי חֶרֶס, וְדָבָר שֶׁנֶּחְלָק לִשְׁנַיִם קָרוּי גִּיסְטְרָא. וּלְשׁוֹן גִּיסְטְרָא: גִּיסֵי תְּרֵי.

שֶׁנִּמְצֵאת בַּכִּבְשָׁן - וְלֹא יָדְעִינַן אִם נִשְׁבַּר קוֹדֶם שֶׁנִּיצְרַף בַּכִּבְשָׁן, וּבְשָׁעָה שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתּוֹ לֹא הָיָה תּוֹרַת כְּלִי עָלָיו, וְתוּ לֹא מִיטַּמֵּא מִשּׁוּם גִּיסְטְרָא, אוֹ אַחַר כָּךְ נִשְׁבַּר וּמִיטַּמֵּא.

וְכִיצַד מְבָרְרִים אֶת הַדָּבָר? רוֹאִין אִם הָיוּ שְׁבָרֶיהָ שָׁוִין וְתוֹכָהּ מַאֲדִים, בְּיָדוּעַ שֶׁנִּגְמְרָה מְלַאכְתָּהּ וְאַחַר כָּךְ נִשְׁבְּרָה וּמִיטַּמְּאָה, דְּעָבִיד לְקִיבּוּל, שֶׁדֶּרֶךְ לָתֵת גִּיסְטְרָא תַּחַת הֶחָבִית לְקַבֵּל הַמַּשְׁקֶה הַנּוֹטֵף מִמֶּנָּה.

כלים
פרק ב׳

טִיטְרוֹס – רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק מְטַהֵר, וְרַבִּי יוֹסֵי מְטַמֵּא, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמוֹצִיא פְּרוּטוֹת.

טִיטְרוֹס - כְּלִי שֶׁהוּא מְנוּקָּב מִלְּמַטָּה נְקָבִים הַרְבֵּה, דַּקִּים כִּמְלֹא נֶקֶב מַחַט, וּמִלְּמַעְלָה נֶקֶב אֶחָד כִּמְלֹא כּוּשׁ, דְּהַיְינוּ פֶּלֶךְ שֶׁהַנְּשִׁים טוֹוֹת בּוֹ, וּכְשֶׁמְּמַלְּאִים אוֹתוֹ מַיִם וְאָדָם מֵשִׂים אֶצְבָּעוֹ בַּנֶּקֶב מִלְּמַעְלָה שֶׁלֹּא יִשְׁלֹט בּוֹ הָרוּחַ, אֵין טִיפָּה אַחַת יוֹצֵאת מִן הַנְּקָבִים דַּקִּים שֶׁלְּמַטָּה, וּכְשֶׁמְּסִיר אֶצְבָּעוֹ הַמַּיִם יוֹצְאִים.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בַּר צָדוֹק מְטַהֵר - לְפִי שֶׁנָּקוּב בְּכוֹנֵס מַשְׁקֶה.

וְרַבִּי יוֹסֵי מְטַמֵּא - שֶׁכָּךְ הוּא דֶּרֶךְ תַּשְׁמִישׁוֹ. וְחָשִׁיב בֵּית קִיבּוּל הוֹאִיל וְהַמַּיִם עוֹמְדִים עַל יְדֵי הֶנַּחַת אֶצְבַּע. וַאֲפִילּוּ בְּלֹא הֶנַּחַת אֶצְבַּע אֵין הַמַּיִם יוֹצְאִים אֶלָּא כְּמוֹצִיא פְּרוּטוֹת מְעַט מְעַט טִיפָּה אַחַר טִיפָּה, וּמִשּׁוּם הָכִי לֹא חָשִׁיב נָקוּב כְּכוֹנֵס מַשְׁקֶה לְיטַהֵר בְּכָךְ. וַהֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי.

הַטְּמֵאִין שִׁבְכְלֵי חֶרֶס: טַבְלָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ לִיזְבֵּז, וּמַחְתָּה שְׁלֵימָה, וְטַבְלָה שֶׁהִיא מְלֵאָה קְעָרוֹת. נִטְמֵאת אַחַת מֵהֶם בְּשֶׁרֶץ, לֹא נִטְמְאוּ כוּלָּם.

טַבְלָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ לִיזְבֵּז וּמַחְתָּה שְׁלֵימָה - שֶׁיֵּשׁ לָהֶן בֵּית קִיבּוּל. וּמֵרִישָׁא דְּהַטְּהוֹרִים שֶׁבִּכְלֵי חֶרֶס הֲוֵי שַׁמְעִינַן דְּהַנָּךְ טְמֵאִים, אֶלָּא אוֹרְחֵיהּ דְּתַנָּא הָכִי, כְּדִתְנַן בְּפֶרֶק וְאֵלּוּ טְרֵיפוֹת וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת, וְהָכִי אִיכָּא טוּבָא בַּמִּשְׁנָה.

טַבְלָה - שֶׁל חֶרֶס.

שֶׁהִיא מְלֵאָה קְעָרוֹת - שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה קְעָרוֹת קְעָרוֹת, וְהַקְּעָרוֹת הֵן מְגוּפָּה וּמְחוּבָּרִין בָּהּ.

אִם יֵשׁ לָהּ לִיזְבֵּז עוֹדֵף, נִטְמְאָה אַחַת מֵהֶם, נִטְמְאוּ כוּלָּן.

וְאִם יֵשׁ לָהּ לִיזְבֵּז עוֹדֵף - אִם שְׂפַת הַטַּבְלָא סָבִיב עוֹדֵף וְעוֹלֶה לְמַעְלָה יוֹתֵר מִפִּיהֶן שֶׁל קְעָרוֹת.

נִטְמְאָה אַחַת מֵהֶן נִטְמְאוּ כוּלָּן - דִּכְשֶׁנִּכְנָס הַשֶּׁרֶץ בְּפִי הַקְּעָרָה כְּבָר נִכְנַס בָּאֲוִיר הַלִּיזְבֵּז הָעוֹדֵף סָבִיב, וְנִטְמֵאת כָּל הַטַּבְלָא, דִּכְלִי חֶרֶס

כלים
פרק ב׳

מִיטַּמֵּא מֵאֲוִירוֹ, וּכְשֶׁנִּטְמֵאת הַטַּבְלָא כּוּלָּהּ נִטְמְאוּ כָּל הַקְּעָרוֹת שֶׁהֵן מְגוּפָּה.

וְכֵן בֵּית תְּבָלִין שֶׁל חֶרֶס, וְקַלְמָרִים הַמְּתוֹאָמוֹת.

בֵּית הַתְּבָלִין - כְּלִי חֶרֶס עָשׂוּי רְבוּעִים רְבוּעִים, לָתֵת בְּכָל רְבוּעַ וְרְבוּעַ מִין אֶחָד שֶׁל תְּבָלִין, וְלֹא יִתְעָרְבוּ זֶה בָּזֶה.

קַלְמָרִים הַמְּתוֹאָמוֹת - כְּלִי עָשׂוּי לָתֵת בְּתוֹכוֹ הַדְּיוֹ וְהַקַּלְמוֹס וְהַכֵּלִים הַצְּרִיכִים לַסּוֹפֵר. וְעָשׂוּי גַּם הוּא רְבוּעִים רְבוּעִים תְּאוֹמִים, וּבְאַרְצֵנוּ מֵהֶם הַרְבֵּה, וְקוֹרִים לָהֶם בְּלַעַז קלמר״.

וּבֵית תְּבָלִין שֶׁל עֵץ שֶׁנִּטְמָא אֶחָד בְּמַשְׁקֶה, לֹא נִטְמָא חֲבֵירוֹ.

בֵּית תְּבָלִין שֶׁל עֵץ - שֶׁעָשׂוּי גַּם הוּא רְבוּעִים רְבוּעִים, וְאֵין לוֹ לִיזְבֵּז עוֹדֵף.

שֶׁנִּטְמָא אֶחָד מֵהֶן בְּמַשְׁקֶה - דְּרַבָּנָן גָּזְרוּ עַל הַמַּשְׁקִים הַבָּאִים מֵחֲמַת שֶׁרֶץ לְטַמֵּא כֵּלִים, גְּזֵירָה מִשּׁוּם מַשְׁקֶה זָב וְזָבָה, שֶׁהֵם מְטַמְּאִים כֵּלִים דְּאוֹרַיְיתָא.

וְדַוְקָא כְּשֶׁנִּטְמָא בְּמַשְׁקֶה לֹא נִטְמָא חֲבֵירוֹ, שֶׁכְּלֵי שֶׁנִּטְמְאוּ אֲחוֹרָיו בְּמַשְׁקִים לֹא נִטְמָא תּוֹכוֹ. הֵילְכָךְ כְּשֶׁנִּטְמָא אֶחָד מֵהֶן בְּמַשְׁקִין, הֲוֵי דּוֹפֶן שֶׁל הַטָּמֵא אֲחוֹרָיו שֶׁל חֲבֵירוֹ וְלֹא נִטְמָא חֲבֵירוֹ. אֲבָל בְּטוּמְאַת שֶׁרֶץ דְּאוֹרַיְיתָא, דְּכָל הֵיכָא דְּנָגַע בִּכְלֵי עֵץ בֵּין מֵאֲחוֹרָיו בֵּין מִתּוֹכוֹ נִטְמָא כּוּלּוֹ, אִם נִטְמָא אֶחָד מֵהֶן נִטְמָא חֲבֵירוֹ, שֶׁהַטּוּמְאָה נוֹגַעַת בּוֹ מֵאֲחוֹרָיו.

וּבִכְלֵי חֶרֶס דְּאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה מִגַּבּוֹ אֶלָּא מִתּוֹכוֹ, אֲפִילּוּ בְּטוּמְאַת שֶׁרֶץ אִם נִטְמָא אֶחָד מֵהֶן לֹא נִטְמָא חֲבֵירוֹ, דְּתוֹכוֹ שֶׁל זֶה נַעֲשֶׂה גַּב לַחֲבֵירוֹ, וּכְלֵי חֶרֶס אֵין מִיטַּמֵּא מִגַּבּוֹ. אֲבָל כְּלֵי עֵץ מִיטַּמֵּא מִגַּבּוֹ בְּטוּמְאַת שֶׁרֶץ, אֲבָל לֹא בְּטוּמְאַת מַשְׁקִין לִהְיוֹת נִטְמָא כּוּלּוֹ.

רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: חוֹלְקִין אֶת עָבְיוֹ – הַמְּשַׁמֵּשׁ לַטָּמֵא, טָמֵא, הַמְּשַׁמֵּשׁ לַטָּהוֹר, טָהוֹר. אִם יֵשׁ לוֹ לִיזְבֵּז עוֹדֵף, נִטְמָא אֶחָד מֵהֶם, נִטְמָא חֲבֵירוֹ.

חוֹלְקִים אֶת עָבְיוֹ - דּוֹפֶן עָב וְרָחָב שֶׁבֵּין שְׁנֵי הָרִיבּוּעִים, רָמִינָן פַּלְגָּא לְהַאי גִּיסָא וּפַלְגָּא לְהַאי

גִּיסָא בְּטוּמְאַת מַשְׁקִים דְּרַבָּנָן, וַחֲצִי עֲבִי הַדּוֹפֶן שֶׁלַּצַּד הַטָּהוֹר טָהוֹר. וְאֵין הֲלָכָה כְּרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי.

ה **הַלַּפִּיד טָמֵא, וּבֵית שִׁקְעוֹ שֶׁל נֵר מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר.**

הַלַּפִּיד - כְּעֵין קְעָרָה שֶׁל חֶרֶס מְחוּדֶּדֶת מִלְמַטָּה, וְתוֹחֲבִים חִדּוּדָהּ בְּרֹאשׁ קוּנְדָּס, וּבְתוֹךְ אוֹתָהּ קְעָרָה נוֹתְנִים חֲתִיכוֹת בֶּגֶד וְשֶׁמֶן וְעִטְרָן, וּמַדְלִיקִין וּמַגְבִּיהִין לְמַעְלָה, וְהִיא מְאִירָה לְמֶרְחוֹק. וּמִפְּנֵי שֶׁהִיא מְחוּדֶּדֶת וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲמוֹד בִּפְנֵי עַצְמָהּ, סַלְקָא דַּעְתָּךְ אֲמִינָא שֶׁלֹּא תִּיטַּמֵּא. קָא מַשְׁמַע לָן דְּהוֹאִיל וּמְקוֹם מוֹשָׁבָהּ מִתּוּקָּן וּמְיוּחָד לְהוֹשִׁיבָהּ בְּרֹאשׁ הַקּוּנְדָּס, הֲרֵי זוֹ מִיטַּמְּאָה.

וּבֵית שִׁקְעוֹ שֶׁל נֵר - כְּלִי חֶרֶס עָשׂוּי לְהְיוֹת הַנֵּר יוֹשֵׁב וּמְשׁוּקָּע בּוֹ.

מִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר - דְּחָשִׁיב כְּתוֹךְ לִיטַּמֵּא בַּאֲוִיר, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין כָּל הַנֵּר מְשׁוּקָּע בּוֹ, כִּי אִם מְעַט מִמֶּנּוּ.

הַמַּסְרֵק שֶׁל צַרְצוּר – רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר, וַחֲכָמִים מְטַמְּאִין.

הַמַּסְרֵק שֶׁל צַרְצוּר - כְּלִי חֶרֶס שֶׁעוֹשִׂים עַל פִּיו שְׁבָכָה כְּמִין מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת, וְהַמְעֶרֶה מִמֶּנּוּ מֵטִיל הַמַּיִם מִמְּקוֹמוֹת הַרְבֵּה, וְרוֹב הַכֵּלִים שֶׁשּׁוֹתִין בָּהֶם מַיִם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עֲשׂוּיִים כָּךְ, וּסְבִיב אוֹתָהּ שְׁבָכָה בּוֹלְטִים שִׁנַּיִם כְּשִׁינֵּי הַמַּסְרֵק, שֶׁעוֹשִׂים אוֹתָן לְנוֹי. וְאִם נִתְּלָה שֶׁרֶץ בַּאֲוִיר אוֹתָן שִׁנַּיִם, פְּלִיגִי בָּהּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבָּנָן אִי חָשִׁיב תּוֹךְ כְּלִי חֶרֶס אִי לֹא. וַהֲלָכָה כַּחֲכָמִים דְּחָשְׁבִי לָהּ תּוֹךְ וּמְטַמְּאִין.